la humanitat

Any III Barcelona, 13 de juny de 1933 Núm. 496

AL MARGE DE LA CRISI

LES LLEIS COMPLEMENTARIES

La crisi ministerial d'Espanya ha sobrevingut, amb sorpresa per a molts, quan encara no estan llestes algunes de les lleis complementàries de la Constitució. I fa un any i mig que aquesta és vigent, i en fa més de dos que fou proclamada la República. Lleis tan necessàries com la d'ordre públic i l'electoral, es troben encara força endarrerides a l'obrador legislatiu.

La crisi ha posat de relleu els inconvenients d'aquesta lentitud, que no és pas extraordinària, però que és excessiva. En els darrers mesos, la inexistència d'algunes de les noves lleis indispensables o necessàries ha estat presentada com un obstacle per a la normal solució dels problemes polítics.

Prou sabem que la principal culpa l'han tinguda les oposicions, que l'any passat van fer una obstrucció vergonyant a l'Estatut de Catalunya i a la Reforma agrària i que enguany han arribat a l'obstrucció descarada. De tota manera, el que ha succeït a les Corts espanyoles demostra la conveniència d'enllestir ben aviat el rengle de les lleis orgàniques i complementàries. Quan passen gaires mesos sense deixar-les llestes, sempre és de témer que vinguin dificultats i complicacions que modifiquin la cronologia del programa legislatiu. I pot succeir que, en un moment donat, facin falta alguna o algunes de les lleis ajornades.

* * *

Heu-vos ací un fort argument en pro de la preponderància de l'obra legislativa en els Parlaments. Aquests, en primer lloc, han de legislar. També han de fiscalitzar, i ja és sabut que la missió fiscalitzadora escau a les minories d'oposició. Qui no pot segar, espigola, i qui no pot governar, fiscalitza. Però el Parlament no ha de negligir la feina legislativa per dedicar massa hores als debats polítics més o menys fiscalitzadors.

El Parlament espanyol, en la primera meitat de l'any corrent, ha perdut un gran nombre d'hores en aquesta mena de debats, que el senyor Azaña ha qualificat, amb tota la raó d'anacrònics. De mig any ençà, la vida parlamentària espanyola es descabdella en mig d'un debat polític permanent. Tot se n'ha anat en expectació, emoció, passió i ansietat. Mentrestant, diverses lleis orgàniques i complementàries han hagut d'esperar torn, i han estat elaborades i discutides de pressa i corrents; d'altres n'hi ha a les quals el torn encara no els ha arribat.

No creiem en aquella vulgaritat de: "menys política i més administració". Però creiem que els Parlaments haurien d'atenir-se a aquesta regla: "pocs debats polítics, i molta feina legislativa". Al començament d'un règim, això és més necessari que mai.

* * *

Esperem que el Parlament de Catalunya, que es troba també davant una gran tasca de lleis orgàniques i complementàries a elaborar, sabrà fugir dels perills de la lentitud i deixarà llestes d'ací a pocs mesos el conjunt d'aquestes lleis catalanes.

Només cal repassar els articles de l'Estatut Interior de Catalunya per a adonar-se que l'aplicació dels seus preceptes exigeix la confecció d'una vintena de lleis, a part de les que, sense estar relacionades directament amb l'Estatut, siguin exigides per les circumstàncies.

No és possible, doncs, d'esser massa condescendents amb les pràctiques dilatòries de la minoria de la Lliga Catalana. Si el ritme dels debats no s'accelerés en el Parlament català, ni d'ací a dos anys estarien aprovades les principals lleis que de l'Estatut deriven.

Tan convenient és que el mecanisme legislatiu català funcioni amb un adequat ritme —no pas precipitat, però sí ràpid—, que de vegades pensem si fóra útil d'adoptar, per a la confecció dels projectes, un procediment més àgil que el de la Comissió Jurídica Assessora.

Es evident que l'acceleració del traspàs de serveis ha d'anar acompanyada de l'acceleració del treball legislatiu en el nostre Parlament.

A. ROVIRA I VIRGILI.

Dietari polític

UNA COMPACTA MUNIO d'amics i admiradors va palesar ahir, en acomiadar Lluis Companys, que el poble republicà té confiança plena en les seves dots personals i polítiques.

L'ALDARULL FAISTA de la Plaça de la Universitat va produir-se quan tot just ens assabentàvem que el senyor Azaña formava Govern. ¿S'hauria produït d'esser cridat el senyor Lerroux o el senyor Maura? Chi lo sa!

LA TOPADA Hurtado-Largo Caballero, en el fons és una repercussió d'aquella frase remota del primer respecte a les minories de ciment armat i que els socialistes no han pagat encara. Un ciment que resulta lento.

A CALDES DE MALAVELLA i al Centre Cultural d'Esquerra Catalana ha donat una importantissima conferència doctrinal el diputat al Parlament de Catalunya, Francesc Arnau i Cortina.

CASAL D'ESQUERRA ESTAT CATALA, DE GRACIA

Durant la present setmana, aquesta prestigiosa entitat d'Esquerra Republicana efectuarà els següents actes:

Avui, dimarts, a dos quarts de vuit del vespre, lliçó de català gratuït pels socis i llurs famílies, a càrrec del professor A. C.

A les deu de la nit, segona lliçó dels curs de Sociologia, a càrrec d'en Joaquim Barri.

Dijous, a les deu de la nit, conversa amb controvèrsia, a càrrec d'en J. Barri, amb el tema: "L'esperit religiós dintre les famílies".

Dissabte, funció teatral, a càrrec del quadro escènic del Casal, que posarà en escena el sainet còmic, en un acte, "Un joc de cartes" i la comèdia dramàtica, en un pròleg i tres actes, "La Puntaire".

OFICINA ELECTORAL

Per tal que els ciutadans del districte VIII (homes i dones) puguin comprovar si consten a les llistes del cens electoral, el Casal d'Esquerra Estat Català, de Gràcia (Esquerra Republicana de Catalunya), Rambla del Prat, 2, té oberta una oficina que funciona tots els dies, de sis a nou del vespre.

CONFERENCIA DEL CONSELLER, SENYOR CASALS

Al Casal d'Esquerra Estat Català Centre, 627, tindrà lloc, el dimecres vinent, dia 14, a les deu de la nit, una conferència, a càrrec del conseller de Treball i Obres públiques, senyor Francesc X. Casals Vidal, el qual disertarà sota "La República i els treballadors".

L'actualitat i importància social del tema, ha despertat gran interés per escoltar l'autoritzada paraula del conseller català.

RATIFICACIO DE CONFIANÇA

En l'última assemblea celebrada per l'Ateneu d'Esquerra del districte II, en el seu local social, Avinguda de F. Layret, 101, bis, s'acordà, per unanimitat, ratificar la confiança en l'entiga Junta, que és la següent:

President, Artur Reverter; sots-president, Enric Cubota; secretari, Joan Sastre; sots-secretari, Lluís González; tresorer, Josep Vallès; comptador, Ricart Fortuny; bibliotecari-arxiver, Francesc Ferràndiz; vocals, Ramon Goxens, Julià Camps, Enric Felip i Claudi Sala.

I les comissions: **Política**. President, B. Boin; secretari, J. Sastre; vocals, M. Mir, S. Company, J. Coma i J. Nadal. Comissió **Cultura**. F. Ferràndiz, F. Zaragoza, P. Grau, R. Fortuny, F. Mulet, A. Llusterós: J. V. Camacho. **Esbarjo**. F. Ferràndiz, R. Huercio, F. Tomàs, J. Pascual, Valero Laborda, R. Màs, Julià Camps, i J. Perejoan.

HOMENATGE AL DOCTOR CORACHAN, A VALENCIA

Dilluns foren cursats a l'alcalde de València els següents telegrames, en motiu de dit homenatge:

"Ateneu Obrer Valencià, agraït obra social humanitària, adhereix homenatge merescut eminent doctor Corachàn, prestigi fills País Valencià, i Catalunya, germana Espanya, ciència universal. Fuertes, secretari."

"Agrupació Cultural Esportiva Valencianista (adherida Actuació Valencianista d'Esquerra), s'adhereix de cor al homenatge ilustre valencià i metge, En Manuel Corachàn, amb motiu nomenament fill adoptiu de València. Ginesta, secretari."

"Agrupació Valencianista d'Esquerra ratifica representació Pere Mira i Josep Gil amb motiu homenatge gran valencianista i savi Corachàn. Aquesta entitat sent enjoiament per haver estat iniciadora nomenament fill adoptiu, germà Corachàn. Manuel Rios, secretari."

"Circol Valencià El Túria, en nom de un número nombrossíssim de valencians residents a Catalunya, feliciten al doctor Corachàn pel seu nomenament fill adoptiu de València. El president, García."

"Delegació Oficial del Foment del Turisme a Barcelona felicita a En Manuel Corachàn pel seu nomenament fill adoptiu de València, homenatge merescut al seu altruisme desinteressat. Aliaga, secretari".

"Penya Estat Valencià, envia adhesió germà Corachàn. Home de ciència, seguiu camí marcat nostre savi. Valencians imiteu són esperit valencianista. Visca País Valencià lliure! Nebot, president."

"Secció Cultura Actuació Valencianista d'Esquerra envia adhesió homenatge Corachàn, aimador i propagador nostre idioma. Bono, president."

ACTE POLITIC CULTURAL

El dia 14, a les nou de la nit, tindrà lloc, en l'estatge social del Centre Republicà Democràtic del districte II (adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya), Hospitalet de Llobregat, una conferència cultural a càrrec del nostre amic en Ramon Frontera, president de la Comissió de Cultura, qui dissertarà sota el tema: "Organització i cultura política de la dona". Tot seguit, el senyor C. Martí Feced, president de la Comissió de Foment, farà ús de la paraula per a donar una breu explicació dels treballs que és portaran a cap per a la construcció de la collectora de Torrent Gornal i demés obres pertanyents a dit districte.

UNA ASSEMBLEA

Per a tractar d'assumptes de vertader interès el Centre Republicà Català del districte V, el proper dimecres, dia 14 del corrent, a les deu de la vetlla, celebrarà assemblea general extraordinària de socis en el seu estatge social del carrer de l'Hospital, 110 i 112, principal.

CURSET FEMENI D'ORIENTACIO POLITICA

La secció femenina d'Unió Democràtica de Catalunya, seguint la seva tasca de preparació política femenina, ha organitzat un curset del que s'han donat dues lliçons. La tercera d'aquestes serà donada avui, dimarts, a dos quarts de vuit del vespre.

El senyor Joan Bautista Roca i Caball, membre del Comitè de govern, desenrotllarà el tema de la mateixa, amb els següents punts: Poder legislatiu, executiu i judicial. Llei, Decret, Ordre, Corporacions públiques, Representació i sufragi, sufragi universal, representació proporcional, vot porporatiu.

A. R. DE CATALUNYA

En l'assemblea general extraordinària celebrada pel Casal d'Acció Republicana de Catalunya del districte primer, foren cobertes les vacants que mancaven omplenar del seu Consell directiu, quedant constituït de la forma següent: president, Emili Gimeno Homedes; vice-president, Josep Alonso Alonso; secretari, Salvador Lluch Oliveres; sots-secretari, Manuel Simón Pizà; tresorer, Josep Camps Pujol; comptador, Ramon Aliaga Ureña, i vocals, els senyors Martí i Indaleci Melero de Diego, prenent l'acord, en la seva primera Junta, dirigir-se a tots els simpatitzants del districte per si els interessa, estar arranjats en la seva collectivitat, assabenten que el estatge social es Portaferrisa, 7 i 9, primer, on seran atesos personalment tots els dies de set a nou de la tarda, i els dimarts i dijous, de deu a dotze de la nit.

EL FRONT POPULAR CONTRA LA GUERRA

El dimecres, dia 14, a les deu de la nit, tindrà lloc, en el local de l'Ateneu Enciclopèdic (Carme, 30), una reunió de delegats d'entitats adherides al Front Popular contra la Guerra. Hi són convidades totes les que es trobin en aquesta situació, encara que no hagin rebut convocatòria especial.

DIPUTATS A MADRID

En l'exprés d'anit, sortiren cap a Madrid, els diputats de l'Esquerra senyors Sbert, Lluhí Vallescà, Josep Sunyol i Garriga i Tarradelles.

POLEMICA AJORNADA

Ha estat ajornada la polèmica pública que, sota el tema "La nova llei municipal catalana", havia de tenir lloc a l'Ateneu Enciclopèdic el dijous, dia 15, i en la qual havia d'actuar de ponent el regidor senyor Armengol de Llano. Oportunament s'enunciarà la nova data.

UN MARIDATGE MONSTRUOS

La unió de l'ex-príncep d'Astúries amb una noia cubana, serà un crim eugenèsic

La nova del futur casament de la senyoreta cubana Edelmira San Pedro amb l'ex-príncep d'Astúries, Alfons de Borbó, fill gran de l'ex-rei d'Espanya, ha causat innegable sorpresa. No és que volguem ficar-nos en les interioritats d'una família, per funesta que aquesta hagi estat per a nosaltres, però cal parlar-ne de la monstruositat que significa maridar una noia jove, plena de salut, amb un minyó malalt, més mort que viu, atacat d'una malaltia inguarible. Aquest maridatge, que pot qualificar-se de criminal, contrari a tots els principis engenèsics, no pot ésser vist amb simpatia per cap persona sensa a.

Un amic nostre, que ha estat allò que en diuen "gentil-hombre", i que va tenir ocasió de conèixer de prop, les misèries íntimes de la família "reial", ens dóna dades curioses sobre l'origen de l'actitud de rebellió en què, segons les informacions que ens vénen de Lausana, s'ha collocat l'ex-príncep en relació amb el seu pare.

—Entre l'ex-príncep d'Astúries —ens ha dit— i els seus pares, no hi ha cap lligam afectiu. I ja no n'hi havia quan vivien al Palau d'Orient, abans de venir la República. El príncep, volent-se jove, en l'edat de gaudir de la vida, no podia perdonar als seus pares la malifeta del seu engendrament, a consciència de què havien de lliurar a la vida un ésser tarat, condemnat a una existència de dolor. I aquesta fredor envers els seus pares, es traduïa, per monstruós que sembli, en odi a la seva mare, la trametedora del mal dels Battenberg, que no perdona i pel qual no hi ha curació possible. L'ex-príncep, a Madrid, no volia veure de cap manera la seva mare, i freqüentment, s'havien produït, al Palau, incidents enutjosos en trobar-se mare i fill, casualment, pels passadissos. Amb el seu pare, l'ex-príncep hi mantenia relacions molt fredes. Per això, en quant la família Borbó va ésser foragitada d'Espanya pel voler del poble, el príncep s'allunyà dels seus pares i es refugià a l'Hotel Meurice, de Lausana, acompanyat solament del seu infirmer, Schweitzer. El príncep, ja des de la seva majoria d'edat, s'havia independitzat econòmicament, però com que les seves rendes eren escasses, el seu pare l'ajudava cada mes. A Lausana, el minyó va conèixer, segons sembla, a la noia de San Pedro, i decidí casar-s'hi. El Borbó, considerant que això "atemptava a la seva reialesa", hi negà rodonament el seu permís, i com el príncep insistís, sense doblegarse, el seu pare li suprimí la pensió mesal. I ara, ni es parlen ni es relacionen. No cal dir, que, entre l'ex-rei, Victòria i el príncep, no hi ha, des de fa anys, cap mena de relació.

—Sembla que l'estat del príncep és cada dia més dolent?

—No té cura possible. L'hemofília no pot guarir-se. Malgrat les atencions dels doctor Nicod i Faisly, de Lausana, el malalt cada dia està més fluix. No pot tan sols bellugar-se i l'han de vestir i calçar. Per això aquest matrimoni resulta una veritable monstruositat.

—Sembla que degut a aquest mal tampoc es poden casar les ex-princeses?

—Evidentment. Els metges anglesos afirmen que les filles de l'ex-rei, "per bé que no pateixen d'hemofília, són propenses a transmetre aquesta malaltia". La llei hereditària es compleix una vegada més. Les ex-infantes, que mantenien relacions amoroses amb llurs cosins Alvar i Alfons d'Orleans-Borbó, no podran casar-se, a menys que és resolguin a córrer el risc de tenir fills que ja vinguin al món amb el terrible estigma de l'hemofília, la malaltia implacable, que passa a la descendència, a través de les generacions.

L'origen d'aquesta dolença en la que fou família reial espanyola, s'ha de cercar en l'ex-reina Victòria Eugènia, que descendeix d'una família que transmet l'hemofília. La seva àvia, la reina Victòria, era una dona de gran robustesa i visqué vuitanta dos anys. Però, per "raons d'Estat", es casà amb el seu cosí el príncep Albert de Saxe-Coburg, rama de la família de Battenberg. Com que corria, doncs, la mateixa sang per les seves venes, la reina i el seu cosí contragueren l'hemofília, i la transmeteren a llurs descendents.

Beatriu, la filla petita, agreujà la situació en casar-se amb Enric de Battenberg. La seva filla Victòria Eugènia, al seu torn, es casà amb el Borbó. Com que era jove i apareixia sana, fou rebuda amb confiança. La realitat, no obstant, fou aviat trista: el primer fruit d'aquesta unió, venia al món amb "la maledicció dels Battenberg".

El segon fill dels ex-reis espanyols, Jaume, tampoc pogué escapar a la fatalitat biològica que persegueix la família. Tots sabem que és sord de naixement, i que se li ensenyà a parlar a costa de grandíssims esforços. Després vingueren al món els seus germans Joan i Conçal, els quals revelen ésser mentalment deficients.

La malaltia dels ex-reis, continua, doncs, la seva obra devastadora, no sols devorant vides, sinó truncant ilusions joveníveles. Perquè, si es casessin les ex-infantes amb llurs cosins, no equivaldria aquest doble enllaç a fer més virulent el mal?

Es per això, pel fet que la princesa Victòria sabia que anava a engendrar un fill tarat, que el malalt de Lausana, ha maleït la seva mare.

... ...